

Záverečná správa

Projektu IV109

Robot - zbieranie pokladu

Prednášajúci:
doc. Mgr. Radek
Pelánek, Ph.D.

Študenti:
Katarína
Kejstová 433820
Viktória
Vozárová 422224

letný semester 2016

1 Zadanie

Variace na príklad zmienený na prednáške. Robot sa pohybuje v čtvercovej mřížce, na některých polích jsou poklady, které má posbírat, případně zdi, díry, a pod. Vytvořte genetický algoritmus, který bude vytvářet navigační kód pro robota (tak aby posbíral co nejvíce pokladu).

stručné uvedení do tématu, objasnění základních pojmů, přesnou formulaci modelovaného problému, případná relevantní data, popis zvoleného přístupu k modelování a základních prvků modelu, vztahů a zpětných vazeb, vysvětlení základních rovnic/pravidel, popis výsledků simulace, ilustrace základního běhu modelu, popis provedených analýz modelu (analýza citlivosti jednotlivých parametrů, apd), výsledky analýz a jejich slovní interpretace, zhodnocení závěrů simulace, diskuze možných rozšíření.

2 Genetické algoritmy

Genetické algoritmy sú vo všeobecnosti heuristické postupy, aplikujúce princípy z evolučnej biológie. Často sú využívané na riešenie zložitých problémov. Pre ďalší postup je potrebné definovať niektoré pojmy, spájajúce sa s genetickými algoritmami a ich aplikáciou a praxi.

2.1 Terminológia

Chromozóm V aplikácii genetických algoritmov je chromozóm chápaný ako reťazec, a teda postupnosť symbolov, reprezentujúci jedince s výslednými vlastnosťami, kde každá vlastnosť spadá do množiny možných, nadobudnuteľných vlastností. Tento reťazec chápeme ako riešenie.

Chromozóm zväčša reprezentujeme pomocou vhodných symbolov a ich kombinácií. V našej aplikácii je množina možných vlastností daná smerom pohybu robota : $\{L, R, U, D\}$ (doľava, doprava, hore, dole).

Gén Je základnou časťou chromozómu. Často je reprezentovaný jedným symbolom chromozómu - reťazca, avšak môže byť tvorený aj spojením symbolov - podreťazec.

Populácia

Populáciou rozumieme skupinu reťazcov, a teda apotencionálnych riešení. Na tejto skupine sa vždy aplikuje iterácia genetického algoritmu, výstupom je opäť populácia. Veľkosť populácie môže byť premenlivá, v našej aplikácii však pre jeden výpočet udržiavame populáciu konštantnú.

Fitness funkcia Táto funkcia priradí každému chromozómu, a teda riešeniu hodnotu, vypovedajúcu o jeho úspešnosti. Fitness funkcia nám teda pomáha optimalizovať riešenie na základe snahe získať chromozóm s maximálnym ohodnotením. Táto funkcia by preto mala byť vhodne definovaná.

V našej aplikácii sú použité a porovnané rôzne prístupy k tvoreniu fitness funkcie a ich vplyv na výsledné riešenie (úspešnosť robota).

Kríženie

Kríženie je proces vzniku novej generácie potomkov. Vďaka kríženiu vznikajú nové, odlišné jedince. Krížením v konexte genetických algoritmov rozumieme vytvorenie nového reťazca kombináciou dvoch reťazcov z aktuálnej generácie populácie.

Ak kríženie nastáva na (náhodne) zvolenej pozícii i , a A, B sú dva vybrané reťazce z aktuálnej generácie populácie, je potomkom reťazec $C = A[1..i].B[i + 1..n]$, kde n je koniec reťazca B .

Reťazce s vyšším ohodnotením fitness funkciou majú vyššiu pravdepodobnosť krížiť sa.

Mutácia

Mutácia je proces náhodnej modifikácie určitého génu chromozómu z množiny prístupných vlastností. Mutácia génu sa uskutoční s určitou dopredu danou, a často pomerne malou, pravdepodobnosťou. Mutácie nám umožňujú objavovať nové riešenia, ku ktorým by sme sa inak nedostali. Mutácia dopĺňa operáciu kríženia, a teda vytvárania novej generácie potomkov. Môže byť vynechaná.

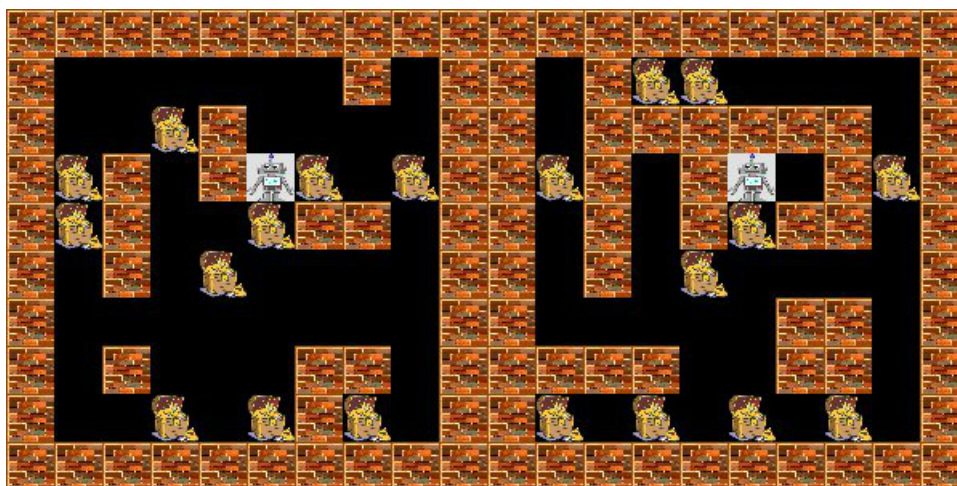
3 Rozbor zadania

V našom riešení sme sa rozhodli pre nasledujúce reprezentácie:

Pod pojmom **gén** chápeme symbol z množiny $\{L, R, U, D\}$, reprezentujúce pohyb po bludisku (doľava, doprava, hore, dole). Potom **chromozómom** chápeme reťazec postupností pohybu, a teda cestu robota v bludisku. Dĺžka reťazca potom závisí od veľkosti bludiska, pri príliš malom nemá robot šancu pozdierať dostatok pokladu, pri príliš dlhom je už šanca zas príliš veľká, a optimalizácia je jednoduchšia. Ako **fitness** funkciu sme sa rozhodli vyskúšať rôzne kombinácie ohodnotení a správania, a tie porovnať. Kríženie aj mutácie prebiehali vždy s dopredu danou pravdepodobnosťou na celý beh genetického algoritmu.

4 Aplikácia genetických algoritmov

Problém zbierania plechoviek sme uskutočnili na dvoch bludiskách, jednom jednoduchšom, druhé obsahovalo pomerne veľa bariér a schovaných pokladov.

Vľavo: jednoduché bludisko, vpravo: komplikované bludisko

Tieto dve mapy sú po celú dobu nemenné, a rozlišujeme ich na jednoduché a komplikované bludisko.

Robotovi sme určili pomerne priaznivú počiatočnú polohu. Vstupnými parametrami, ktoré sú parametrizovateľné, sa priebeh výpočtu dá ovplyvniť v každom smere. Parametrizovať sa dajú nasledovné premenné:

POPULATION SIZE	určuje veľkosť populácie po celú dobu výpočtu
GENERATIONS	počet generácií
CROSSOVER	pravdepodobnosť kríženia
MUTATION	pravdepodobnosť mutácie génov
MINBOUND A MAXBOUND	minimálna a maximálna dĺžka trasy robota

Pohyb robota na mape je reprezentovaný červenou farbou tak, že opakovaný priechod určitým miestom spôsobí silnejšie červené zafarbenie. Vo výsledku teda vidno nielen kade robot prešiel, ale či mal aj problémové miesta, na ktorých sa zacyklil.

5 Výsledky

Rozhodli sme sa aplikovať rôzne stratégie. Najprv sme venovali pozornosť 2 fitness funkciám, a ich výsledkom na oboch bludiskách. Ďalším skúmaným prístupom bola rovnaká iníciačná populácia pre rôzne vstupné parametre.

5.1 Výsledky na základe fitness funkcií

1.stratégia

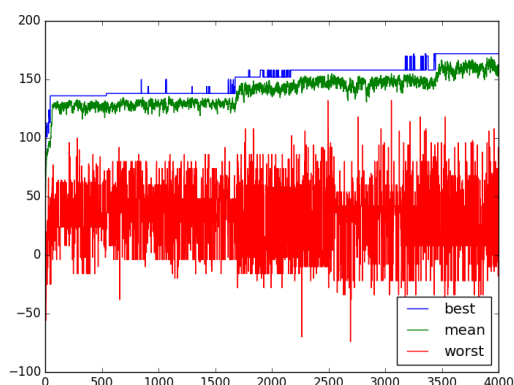
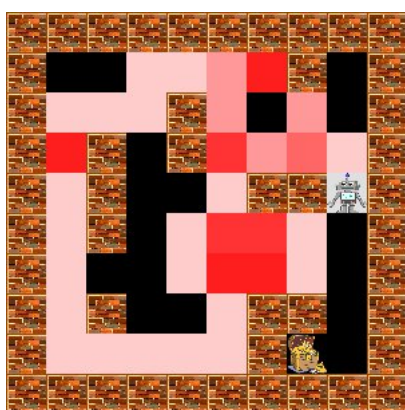
Ako prvú sme otestovali asi najintuitívnejší prístup. Robot dostal nasledujúce ohodnotenia za svoje kroky:

- nenarazíš na stenu ale nenájdeš poklad : 1 bod
- narazíš na stenu : -5 bodov
- nájdeš poklad : 15 bodov

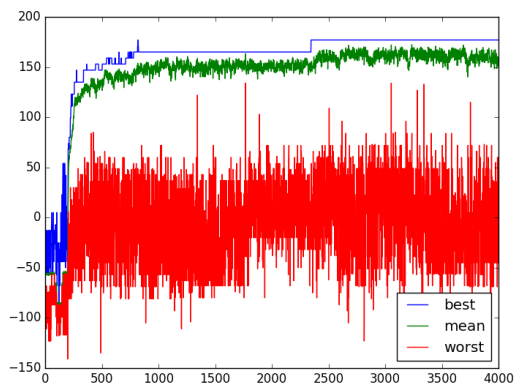
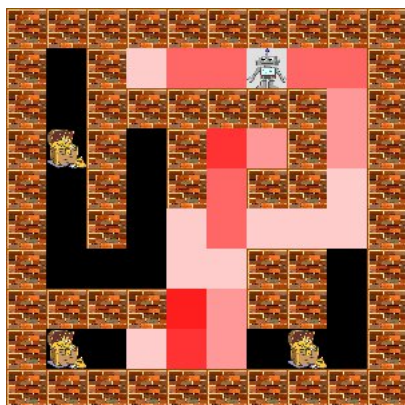
Táto stratégia reprezentuje to, že robota odmeníme ak nájde poklad, a potrestáme, ak narazí do steny. Aby sa po iteráciach neusadil na jednej lokálne dobrej možnosti, odmeníme ho aj za to že chodí. Pri veľmi malom pomere odmeny za poklad a chodenie však táto stratégia spôsobí neustále chodenie dookola, čo nebolo cieľom.

Túto stratégiu sme použili na oba typy máp, kde vstupné parametre boli:

POPULATION SIZE = 100 GENERATIONS = 4000 CROSSOVER = 0.7 MUTATION = 0.3 resp. 0.4

Jednoduché bludisko: najlepšia cesta, proces učenia

Kompikované bludisko: najlepšia cesta, proces učenia

Vyhodnotenie: Výsledky ukazujú, že na jednoduchej mape sa bol robot schopný pomerne dobre naučiť sa nájsť poklad. Naopak, komplikované bludisko mu robilo väčšie problémy. Na komplikovanom bludisku sme skúsili aj upravené parametre, väčšiu náhodnosť mutácií, aby boli objavené iné možnosti, ako aj zvyšovanie boundu na dĺžku cesty, avšak výsledok dosiahnutý s danými parametrami považujeme za najlepší. Daná stratégia teda pre komplikované bludisko nie je vhodná.

2.stratégia

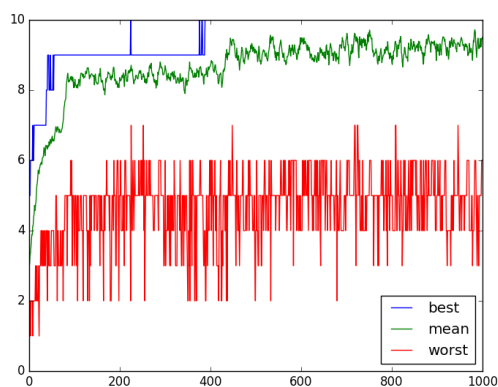
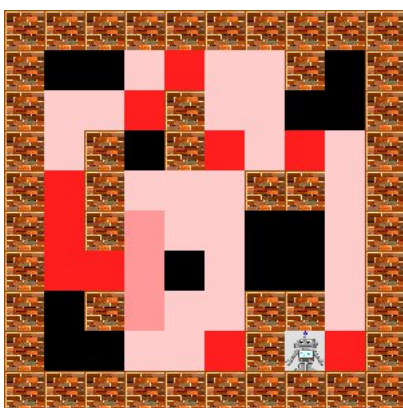
Ako ďalšiu sme otestovali asi nasledovný prístup:

- nenarazíš na stenu ale nenájdeš poklad : 0 bodov
- narazíš na stenu : 0 bodov
- nájdeš poklad : 1 bod

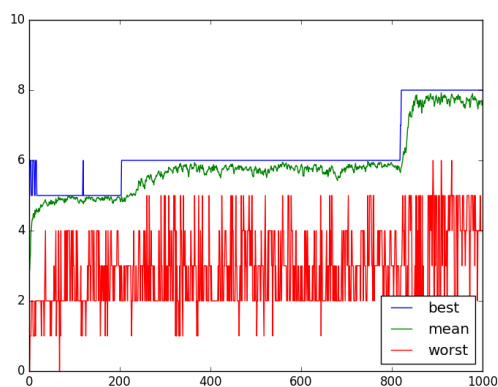
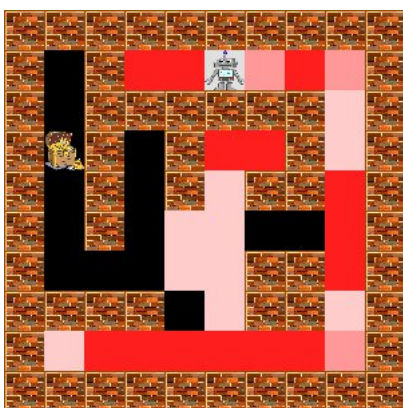
Táto stratégia reprezentuje to, že robota odmeníme len ak nájde poklad, a teda sa predpokladá, že by sa ich mal pokúsiť nájsť čo najviac. Táto stratégia sa považuje za jednoduchšiu, a preto sme ju spustili len na 1000 iteráciach.

Túto stratégiu sme použili na oba typy máp, kde vstupné parametre boli:

POPULATION SIZE = 100 GENERATIONS = 1000 CROSSOVER = 0.6 MUTATION = 0.4

Jednoduché bludisko: najlepšia cesta, proces učenia

Kompikované bludisko: najlepšia cesta, proces učenia

Vyhodnotenie: Maximálny možný počet bodov dosiahnuteľný pri tejto stratégii bol 10. Výsledky ukazujú, že robot má pre danú stratégiu dobré výsledky na oboch typoch máp. Túto stratégiu teda považujeme za veľmi efektívnu v porovnaní s jej jednoduchosťou. Ukázané výsledky predstavujú najlepší beh z 5, kde priemerné sú väčšinou o 1-2 poklady horšie.

5.2 Parametrizácia vstupných parametrov

Pre obe mapy sme nagenerovali rovnaku iniciálnu populáciu a sledovali sme, ako vstupné parametre ovplyvnia dané výsledky. Minimálna a maximálna dĺžka trasy ostala po celú dobu rovnaká, tak isto ako aj veľkosť populácie. Každý beh sme spustili 4 krát a výsledky spriemerovali.

5.2.1 Jednoduché bludisko

1.stratégia

Najprv sme testovali závislosti na kombinácii pravdepodobností kríženia a mutácie.

POPULATION	GENERATIONS	CROSSOVER	MUTATION	best	mean	worst
100	1000	0.8	0.2	164.5	158.82	33.5
100	1000	0.8	0.4	170.25	157.24	66.75
100	1000	0.6	0.2	167.25	155.98	65.25
100	1000	0.6	0.4	206.75	178.25	29.0

Potom sme vybrali najúspešnejšiu stratégiu a skúmali sme ako je ovplyvnená počtom iterácií.

POPULATION	GENERATIONS	CROSSOVER	MUTATION	best	mean	worst
100	100	0.6	0.4	154.25	131.84	37.5
100	500	0.6	0.4	175.25	149.83	22.75
100	1000	0.6	0.4	206.75	178.25	29.0
100	2000	0.6	0.4	200.75	171.31	33.5
100	4000	0.6	0.4	194.25	167.56	53.5

2. stratégia

Najprv sme testovali závislosti na kombinácii pravdepodobností kríženia a mutácie.

POPULATION	GENERATIONS	CROSSOVER	MUTATION	best	mean	worst
100	1000	0.8	0.2	7.5	7.36	4.5
100	1000	0.8	0.4	8.25	8.12	5.75
100	1000	0.6	0.2	9.0	8.56	4.25
100	1000	0.6	0.4	8.75	8.185	4.5

Potom sme vybrali najúspešnejšiu stratégiu a skúmali sme ako je ovplyvnená počtom iterácií.

POPULATION	GENERATIONS	CROSSOVER	MUTATION	best	mean	worst
100	100	0.6	0.2	8.25	7.53	4.75
100	500	0.6	0.2	8.25	7.92	4.75
100	1000	0.6	0.2	9.0	8.56	4.25
100	2000	0.6	0.2	9.25	8.97	4.0
100	4000	0.6	0.2	8.25	7.98	4.25

Vyhodnotenie: blablablabla

5.2.2 Komplikované bludisko

1.stratégia

Najprv sme testovali závislosti na kombinácii pravdepodobností kríženia a mutácie.

POPULATION	GENERATIONS	CROSSOVER	MUTATION	best	mean	worst
100	1000	0.8	0.2	130.5	126.08	40.25
100	1000	0.8	0.4	158.25	147.49	61.5
100	1000	0.6	0.2	147.0	137.4	22.25
100	1000	0.6	0.4	156.75	135.8725	-11.75

Potom sme vybrali najúspešnejšiu stratégiu a skúmali sme ako je ovplyvnená počtom iterácií.

POPULATION	GENERATIONS	CROSSOVER	MUTATION	best	mean	worst
100	100	0.8	0.4	103.5	87.77	31.55
100	500	0.8	0.4	136.5	124.5	18.5
100	1000	0.8	0.4	158.25	147.49	61.5
100	2000	0.8	0.4	147.75	139.68	23.0
100	4000	0.8	0.4	167.25	158.38	68.25

2. stratégia

Najprv sme testovali závislosti na kombinácii pravdepodobností kríženia a mutácie.

POPULATION	GENERATIONS	CROSSOVER	MUTATION	best	mean	worst
100	1000	0.8	0.2	6.5	6.43	5.25
100	1000	0.8	0.4	7.0	6.87	5.0
100	1000	0.6	0.2	6.5	6.3625	3.5
100	1000	0.6	0.4	7.5	7.30	4.5

Potom sme vybrali najúspešnejšiu stratégiu a skúmali sme ako je ovplyvnená počtom iterácií.

POPULATION	GENERATIONS	CROSSOVER	MUTATION	best	mean	worst
100	100	0.6	0.2	6.25	5.95	3.5
100	500	0.6	0.2	7.25	7.02	4.0
100	1000	0.6	0.2	7.5	7.30	4.5
100	2000	0.6	0.2	7.5	7.29	5.0
100	4000	0.6	0.2	7.5	7.23	4.25

Vyhodnotenie: blablablabla

6 Záverečný pokec

Sme krásne a skvele!